

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ У ФАХОВІЙ ПІДГОТОВЦІ У ВНЗ

Статтю присвячено виділенню педагогічних умов формування психологічної культури майбутніх соціальних працівників у фаховій підготовці у ВНЗ.

Ключові слова: педагогічні умови, психологічна культура, майбутній соціальний працівник.

Соціально-економічні перетворення, які відбуваються сьогодні в Україні, свідчать про потребу суспільства в особистості, котра володіє новим типом мислення, високим рівнем психологічної культури, здатністю успішно та творчо вирішувати життєві й професійні проблеми. Як основна мета професійної освіти в умовах вищої школи на перший план висувається підготовка кваліфікованих працівників відповідного рівня та профілю, які вільно володіють обраною професією, готових до постійного професійного зростання, самостійності та творчої самореалізації.

У розробку проблеми педагогічних умов формування психологічної культури у майбутніх соціальних працівників в умовах вищої школи значний внесок належить багатьом дослідникам, науковцям, психологам і педагогам-практикам, серед них: А. Белкін, І. Ісаєв, М. Конюхов, З. Курлянд, О. Піхота, Р. Серьоженкова, Ю. Чабанський, В. Чайка та багато інших.

Отже, **метою статті** є визначення педагогічних умов формування психологічної культури у майбутніх соціальних працівників в умовах вищої школи.

З погляду сучасної педагогічної науки, підготовка соціальних працівників повинна бути зорієнтована на творчу самореалізацію та самостійність, які становлять внутрішню умову, і мотив здійснення предметних та суспільних перетворень. Зазначимо, що сучасна професійна підготовка майбутнього соціального працівника в умовах ВНЗ, на наш погляд, не у повному обсязі відповідає потребам суспільства у розвитку самостійності. У сучасних ВНЗ нашої країни перевага надається репродуктивному стилю навчання, інноваційні процеси ще тільки набирають обертів, недостатньо уваги приділяється розвитку психологічної культури та креативності особистості. У зв'язку із цим можна констатувати суперечність, яка виникає між потребою формування психологічної культури у студентів та можливостями існуючої системи професійної підготовки майбутнього соціального працівника задовольняти це повною мірою. Реалії сьогодення щодо теоретичного осмислення проблеми та виявлення педагогічних умов, які нададуть нам змогу забезпечити формування психологічної культури у студентів – майбутніх соціальних працівників.

Тривалий час цій проблемі в нашій країні з певних причин не приділялась належна увага, оскільки це потребує активних пошуків у визначенні змісту й методів у її розв'язанні. Адже майбутнім соціальним працівникам потрібна не лише солідна професійна база знань, здобутих у ВНЗ, а й обов'язкове володіння на високому рівні психологічною культурою в професійному аспекті. Перш ніж визначати й обґрунтовувати педагогічні умови формування психологічної культури

ри майбутніх соціальних працівників, а також доцільність їх використання під час фахової підготовки студентів – майбутніх соціальних працівників, необхідно чітко визначитись із поняттями “умова” та “педагогічна умова”.

З погляду філософії, умова тлумачиться як фактор (від лат. factor – чинник), іншими словами, рушійна сила, причина будь-якого процесу. Зазначимо, що як філософська категорія поняття “умова” відображає універсальні відносини між суб’єктами спілкування. За межами діяльності ці відносини не можуть перетворитися на нову діяльність. Для цього потрібна причина. Тому причинність виконує функцію активного діяльнісного фактора. Саме він із матеріалу умов забезпечує продукування нової дійсності як кінцевого результату [15].

Так, тлумачний словник С. Ожегова визначає умову як вимогу, що ставиться однією зі сторін, які домовляються; як усну чи письмову згоду про що-небудь; як правила, що встановлені в будь-якій сфері життя, діяльності; як обставини, за яких відбувається чи залежить що-небудь [13].

Ю. Бабанський стверджує, що “ефективність педагогічного процесу закономірно залежить від умов, в яких він проходить” [2].

У психологічній науці умову розуміють як сукупність явищ зовнішнього та внутрішнього середовища, що ймовірно впливають на розвиток конкретного психічного явища; до того ж це явище опосередковується активністю особистості, групою людей, як вказує у своїй праці М. Конюхов [9].

З. Курлянд, у свою чергу, наголошує на тому, що коли явище породжує інше явище, воно є причиною; коли явище взаємодіє з тим або іншим у процесі розвитку цілого, до якого воно належить, воно є чинником; коли явище зумовлює існування іншого – воно є умовою [10].

У сучасній педагогічній науці існує багато наукових підходів до визначення педагогічних умов формування тієї чи іншої якості в процесі фахової підготовки в особистості майбутнього фахівця в умовах ВНЗ. У своєму дослідженні вважаємо доцільним охарактеризувати деякі з наукових підходів, які систематизовано у праці В. Чайки та на які ми спиралась під час визначення педагогічних умов формування психологічної культури у майбутніх соціальних працівників у процесі фахової підготовки у вищій школі, серед яких: системний, гуманістичний, культурологічний, акмеологічний, аксіологічний і компетентнісний підходи.

Коротко зупинимось на характеристиці кожного з наведених нами наукових підходів щодо визначення педагогічних умов формування психологічної культури у майбутніх соціальних працівників у процесі фахової підготовки у ВНЗ:

1. Говорячи про системний підхід, розробкою якого займались відомі вітчизняні й іноземні науковці, серед яких треба відзначити І. Блауберг, В. Садовського, Е. Юдіна, Л. Фон Берталамфі, А. Холл, Р. Фейджин та багато інших, зауважимо, що це явище багатогранне та використовується не лише в педагогіці, а і в термінології природничих, філософських та інших наук. Загальне визначення цього поняття ми знаходимо у “Великій радянській енциклопедії” [5], де мова йде про те, що системний підхід – це підхід, при якому будь-яка система розглядається як сукупність взаємопов’язаних елементів, яка має мету, ресурси, зв’язок із зовнішнім середовищем, оборотний зв’язок. Цей підхід являє собою форму прикладення теорії пізнання та діалектики до дослідження процесів, які відбуваються у природі, суспільстві та мисленні. Його сутність у реалізації потреб загальної теорії систем, згідно з якою кожний з об’єктів у процесі його досліджен-

ня повинен розглядатись як велика та складна система і, водночас, як елемент більш загальної системи.

У педагогіці вищої школи системний підхід дає змогу розробляти цілісні інтеграційні моделі, виявляти основні функції, компоненти, елементи, їх зв'язки і відношення й умови функціонування у динамічному та статичному аспектах. Формування системного мислення у майбутніх фахівців сприяє вмінню варіативно будувати і коригувати власну професійну діяльність, знаходити оптимальні поєднання педагогічних форм, засобів і методів роботи. Системний самоаналіз навчально-виховного процесу є основою регулювання власної професійної діяльності, збільшує доцільність професійних дій та зменшує елемент стихійності.

2. Розробкою різних аспектів гуманістичного підходу займались такі відомі науковці, як: Ш. Амонашвілі, М. Богуславський, І. Буєва, І. Зязюн, В. Кремень, В. Сухомлинський та ін. У педагогіці вищої школи гуманістичний підхід сприяє становленню і вдосконаленню особистості майбутнього фахівця, яка прагне активно реалізувати свої можливості, самостійно формує власний досвід, здатна до обґрунтованого й усвідомленого вибору рішень у ситуаціях, що постають перед фахівцем у процесі професійної діяльності. Навчальна діяльність у контексті гуманістичного підходу передбачає вдосконалення крізь призму особистісних структур свідомості, які забезпечують на рефлексивній основі активне переосмислення всіх компонентів процесу навчання, змісту власної діяльності та суб'єктивних станів, навчально-пізнавальної діяльності студентів на основі самоорганізації процесу навчання.

3. Основи культурологічного підходу до освіти в новітній час розробляли Н. Алексеєв, Ш. Амонашвілі, А. Асмолов, Є. Бондаревська, А. Валицька, О. Газман, В. Зинченко, І. Зязюн, С. Кульневич, В. Серіков, В. Сластьонін, Є. Шиянов, І. Якиманська та ін. Названий підхід пов'язаний з основним змістом професійно-педагогічної культури фахівця та його здатністю до самовиховання, самоосвіти, саморозвитку, свідомого підкорення діяльності ціннісним соціокультурним пріоритетам, перетворювальної діяльності, ефективного самоуправління і творчої самореалізації. Оскільки фахівець постійно мусить здійснювати етичний, моральний, світоглядний вибір, оцінювати і регулювати обставини та ситуації, ставити мету й завдання, шукати засоби їх досягнення, приймати рішення та реалізовувати їх, то методологічно важливим є положення про органічний зв'язок культури з професійною діяльністю.

4. Проблемі акмеології присвячено дослідження А. Бодальова А. Деркача, В. Зазикіна, Н. Кузьміної, В. Максимової, та багатьох інших науковців. Акмеологічний підхід спрямований на вдосконалення і корекцію професійної діяльності, забезпечує керування індивідуально-професійним розвитком майбутнього фахівця, орієнтує його на постійне самовдосконалення і здатність до самореалізації, самоорганізації та саморегуляції. Саме цей підхід забезпечує розвиток особистості фахівця через органічну єдність процесів професійного виховання, соціалізації, а також самовиховання і саморозвитку.

5. Аксіологічний підхід, розробкою якого займались відомі науковці, серед яких: І. Бех, Б. Гершунський, М. Євтух, І. Зязюн, В. Кремень, А. Міщенко, В. Сластьонін, Н. Ткачова, Г. Чижакова, Г. Щедровицький, А. Ярошенко та багато інших, характеризує цінності як основу регуляції людської поведінки, навчальної та професійної діяльності, прийняття рішень у ситуаціях вибору, дає змогу аналізувати процес формування системи знань, умінь, навичок через детерміна-

цію ціннісного ставлення фахівця й клієнта до змісту і результатів власної діяльності, професійних ролей і позицій. Аксіологізація професійної підготовки забезпечує зміщення акцентів із зовнішніх аспектів управління процесом формування знань, умінь і навичок на внутрішні фактори активізації ціннісно-сміслової сфери, самоорганізації навчально-пізнавальної діяльності учнів.

б. Компетентнісний підхід у системі освіти є предметом наукового дослідження І. Бабина, П. Бачинського, Н. Бібік, Г. Гаврищак, І. Гудзик, Н. Дворнікової, І. Драча, Я. Кодлюк, О. Локшиної, С. Ніколаєнко, О. Овчарук, Л. Пильгун, О. Пометун, І. Родигіна, К. Савченко, О. Садівник, Л. Сень, С. Сисоєвої, О. Ситник, Т. Смагіної, Г. Терещук, С. Трубачевої, Н. Фоменко та ін. Компетентнісний підхід має на меті усвідомлення фахівцем спонукань до діяльності, прагнень і ціннісних орієнтацій, мотивів, уявлень про власні соціально-професійні ролі; аналіз й оцінювання своїх особистісних якостей, умінь, знань і навичок; регулювання саморозвитку і власної діяльності. Основне призначення компетентнісного підходу – створення умов для самоорганізації фахівцем себе і своєї діяльності, виявлення і розвитку власних творчих можливостей, формування навчальної позиції. Таким чином, можна говорити про те, що названі наукові підходи є орієнтирами дослідження проблем дидактики, сприяють усебічному і системному вивченню основних компонентів процесу навчання [16].

Зауважимо, педагогічний процес відбувається в певних умовах, які прийнято називати педагогічними. Аналіз психолого-педагогічної літератури з питання визначення педагогічних умов дає нам змогу стверджувати, що багато вчених досліджували зазначену проблему стосовно того чи іншого виду діяльності. Багато з науковців, які звертались до проблеми дослідження цього поняття, погоджуються з тим, що результатом педагогічних умов виступає кінцева мета, але інші аспекти визначення поняття “педагогічні умови” мають певні розбіжності.

Так, Р. Серьожєнкова під “педагогічними умовами” розуміє сукупність об’єктивних можливостей, форм, методів, змісту, педагогічних прийомів [14].

О. Пехота це поняття розуміє як систему, основними складовими якої є певні норми, методи, матеріальні умови, реальні ситуації, що об’єктивно склалися або створені суб’єктивно і які є необхідними для досягнення певної педагогічної мети [11]. Результатом цілеспрямованого відбору, конструювання та застосування елементів змісту, методів, а також організаційних форм навчання для досягнення мети розуміє поняття “педагогічні умови” у своїй праці В. Андрєєв [1]. Дослідники А. Белкін та Л. Качалова підкреслюють, що педагогічні умови – головний фактор успішності навчального процесу; комфортне педагогічне середовище; сукупність заходів у навчально-виховному процесі [7]. В. Сластьонін та І. Ісаєв наголошують на тому, що існують сталі обставини, які визначають стан і розвиток педагогічних умов [12]. М. Боритко розуміє педагогічні умови як зовнішні обставини, що істотно впливають на педагогічний процес, який свідомо конструється викладачем і спрямований на досягнення певного результату [6].

У контексті нашого дослідження ми більш схильні до визначення О. Пехоти, бо саме це визначення передбачає системний підхід щодо його розгляду.

Отже, набуття майбутніми соціальними працівниками високого рівня сформованості психологічної культури можливо за таких педагогічних умов та поетапного формування в них основних компонентів психологічної культури:

1. Розробки, адаптації та наукового обґрунтування особистісно орієнтованої моделі формування психологічної культури соціального працівника у процесі фахової підготовки у ВНЗ.

2. Цілеспрямованої внутрішньовузівської підготовки викладачів вищої школи до формування психологічної культури у майбутніх соціальних працівників у процесі фахової підготовки.

3. Стійкої мотивації до самовдосконалення та формування мотиваційно-ціннісного ставлення майбутніх соціальних працівників до змісту професійної діяльності.

4. Збагачення змісту фахово-орієнтованих дисциплін професійної підготовки майбутнього соціального працівника.

5. Створення гуманістичних міжособистісних відносин між соціальним працівником та клієнтом як основи формування психологічної культури майбутніх соціальних працівників.

6. Актуалізації професійно-особистісних якостей студентів – майбутніх соціальних працівників.

Незважаючи на те, що науково-методична база для підготовки майбутніх соціальних працівників існує, на практиці ми бачимо студентів та випускників цієї спеціальності, які ще недостатньо і не до кінця усвідомлюють значення власної духовності та етики спілкування, необхідності власного саморозвитку та самовдосконалення, у них не сформована психологічна культура як передумова успішної реалізації свого професійного і людського потенціалу. Саме педагогічні умови повинні відображати структуру та містити компоненти моделі формування психологічної культури у майбутніх соціальних працівників у процесі фахової підготовки у ВНЗ. Формування психологічної культури соціального працівника – це складний процес “проектування” особистості. Створення певних педагогічних умов у процесі навчання дасть змогу кожному студентові сформувати свою особистісну модель психологічної культури на шляху до вдосконалення професійної майстерності. Психологічна культура, як ми вже визначили – це вид загальної культури, особливе утворення особистості, яке забезпечує успішну взаємодію соціальних працівників із клієнтами, а саме, дає фахівцеві змогу розуміти їх внутрішній світ, ефективно вирішувати життєві та професійні проблеми, психологічно адаптуватися й самовизначитися у соціумі. З метою ефективного формування цієї якості особистості соціального працівника потрібна особистісно орієнтована модель, яка дасть змогу сформувати на високому рівні психологічну культуру у процесі фахової підготовки.

Зупинимося детальніше на змістових характеристиках зазначених педагогічних умов.

Розробка, адаптація та наукове обґрунтування особистісно орієнтованої моделі формування психологічної культури соціального працівника у процесі фахової підготовки у ВНЗ. Створення певної схеми формування психологічної культури у майбутнього соціального працівника в умовах вищої школи, яка буде сприяти підготовці висококваліфікованого фахівця зі сформованою на високому рівні психологічною культурою, конкурентоспроможного на сучасному ринку праці, котрий вільно володіє обраним фахом і добре орієнтується в суміжних сферах діяльності, готовий до професійного й особистісного зростання, а також соціально і професійно мобільний.

Цілеспрямованої внутрішньовузівської підготовки викладачів вищої школи до формування психологічної культури у майбутніх соціальних працівників у процесі фахової підготовки. Тут мається на увазі цілеспрямована внутрішньову-

зівська підготовка, насамперед, викладачів вищої школи до формування психологічної культури у майбутніх соціальних працівників у процесі фахової підготовки. А саме: розробка, апробація та впровадження програм, матеріалів лекцій, практичних занять, семінарів, курсів та спецкурсів із підготовки самих викладачів ВНЗ, спрямованих на формування в них психологічної культури, а потім і викладання студентам. Матеріали повинні містити інформацію, починаючи з азів, що таке психологічна культура, її значущість у професійній діяльності, ознайомлення з компонентами феномену психологічної культури, формування вмій і навичок використання здобутих знань під час виробничих практик із метою підвищення свого інтелектуального та професійного рівня, а головне – підштовхнути до подальшої самоосвіти, саморозвитку та самовдосконалення, пошуку нових технологій впровадження та викладання спецкурсу з формування психологічної культури.

Стійка мотивація до самовдосконалення та формування мотиваційно-ціннісного ставлення майбутніх соціальних працівників до змісту професійної діяльності. Реалізація можлива лише за умови постійного прагнення до самовдосконалення, формування у майбутніх соціальних працівників ціннісного ставлення до змісту обраної професійної діяльності, усвідомленого ставлення до психологічної культури як необхідної складової власної професійної діяльності. У цьому сенсі викладач повинен докласти зусиль, щоб забезпечити позитивну мотивацію учіння і налаштувати студентів на опанування обраною професією.

Збагачення змісту фахово-орієнтованих дисциплін професійної підготовки майбутнього соціального працівника, а саме збагачення навчального процесу ВНЗ ідеями розвитку та саморозвитку психологічної культури, технологіями її самовдосконалення та застосування їх на практиці, а також логічного спрямування змісту, методів та організаційних форм формування психологічної культури та технологій упровадження у фахову підготовку майбутніх соціальних працівників в умовах вищої школи. Тут можна говорити про введення окремих спецкурсів, семінарів із формування психологічної культури у студентів – майбутніх соціальних працівників. А у зміст фахових дисциплін додати деякі теми, які матимуть ознайомчий характер і закладуть теоретичні знання про психологічну культуру та підштовхнуть студентів до самостійного пошуку відповідей на запитання, які зацікавлять (тут, на наш погляд, будуть доречні завдання на самостійну роботу – реферати, тези, доповіді тощо).

Створення гуманістичних міжособистісних відносин між соціальним працівником і клієнтом як основи формування психологічної культури майбутніх соціальних працівників. Осмислення студентом – майбутнім соціальним працівником необхідності набуття толерантності до суб'єктів професійної діяльності у багатокультурному середовищі завдяки встановленню і підтримці позитивно-емоційних контактів до різних категорій клієнтів, що потребують соціальної допомоги. Соціальному працівнику треба усвідомлювати той факт, що він повинен поважати право іншого бути таким, який він є, сприймати і розуміти багатство різноманіття культур нашого світу, форм самовираження та самовиявлення людської особистості.

Актуалізація професійно-особистісних якостей студентів – майбутніх соціальних працівників. Ці якості сприятимуть пошуково-перетворювальній діяльності під час проходження ознайомчих, виробничих практик і стажувань у за-

кладах із надання соціальної допомоги різним категоріям громадян з метою усвідомлення важливості ролі та вагомого значення здобутих психологічних знань у обраній професійній діяльності.

Оскільки сучасна система вищої освіти робить акцент на фундаментальність знань із соціологічної освіти, то впровадження названих педагогічних умов у поєднанні з практикою в установах, які надають соціальну допомогу, то формування психологічної культури у майбутніх соціальних працівників в умовах вищої школи дає можливість інтегрувати в собі зміст, засоби, методи та форми професійного навчання у вигляді цілісної структури. А це означає, що ці здобутки можна використовувати у навчальному процесі під час фахової підготовки соціальних працівників у ВНЗ: вивчення теоретичного навчального матеріалу, формування практичних умінь і навичок під час практичних занять та виробничих практик в установах із соціальної допомоги та постійно аналізувати проблеми та недоліки і з легкістю або за допомогою інших виправляти помилки, тим самим прагнути до самовдосконалення, самоосвіти, пошуку нових технологій у професійній діяльності. Студент буде налаштований на розвиток та саморозвиток особистісної психологічної культури, на самовдосконалення та пошуково-перетворювальну діяльність, постійно усвідомлюючи роль і значення психологічних знань у майбутній професійній діяльності.

Висновки. У ході дослідження ми дійшли таких висновків:

1. За результатами дослідження виділено шість педагогічних умов формування психологічної культури у майбутніх соціальних працівників у фаховій підготовці у ВНЗ:

- розробки, адаптації та наукового обґрунтування особистісно орієнтованої моделі формування психологічної культури соціального працівника у процесі фахової підготовки у ВНЗ;

- цілеспрямованої внутрішньовузівської підготовки викладачів вищої школи до формування психологічної культури у майбутніх соціальних працівників у процесі фахової підготовки;

- стійкої мотивації до самовдосконалення та формування мотиваційно-ціннісного ставлення майбутніх соціальних працівників до змісту професійної діяльності;

- збагачення змісту фахово-орієнтованих дисциплін професійної підготовки майбутнього соціального працівника;

- створення гуманістичних міжособистісних відносини між соціальним працівником та клієнтом як основи формування психологічної культури майбутніх соціальних працівників;

- актуалізації професійно-особистісних якостей студентів – майбутніх соціальних працівників.

2. Впровадження виділених педагогічних умов забезпечить студенту – майбутньому соціальному працівнику набуття високого рівня сформованості психологічної культури і тим самим дасть змогу бути більш конкурентоспроможним на сучасному ринку праці, зумовлює потребу постійного пошуку шляхів самовдосконалення та саморозвитку.

Список використаної літератури

1. Андреев В.И. Педагогика: учебный курс для творческого саморазвития / В.И. Андреев. – Казань : Центр инновационных технологий, 2000. – 124 с.

2. Бабанский Ю.К. Оптимизация учебно-воспитательного процесса / Ю.К. Бабанский. – М. : Просвещение, 1982. – 192 с.
3. Блауберг И.В. “Системный подход в современной науке” / И.В. Блауберг, В. Н. Садовский, Э. Г. Юдин // Проблемы методологии системных исследований. – М. : Мысль, 1970. – С. 7–48.
4. Блауберг И.В. “Философский принцип системности и системный подход” / И.В. Блауберг, В.Н. Садовский, Э.Г. Юдин // Вопр. Философии. – 1978. – № 8. – С. 39–52.
5. Большая советская энциклопедия : в 30 т. – М. : “Советская энциклопедия”, 1969–1978. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://slovari.yandex.ru>.
6. Борытко Н.М. В пространстве воспитательной деятельности : монография / Н.М. Борытко, Н.К. Сергеев. – Волгоград : Перемена, 2001. – 181 с.
7. Качалова Л.П. Педагогическая импровизация. Теоретическое обоснование основных понятий, обеспечивающих диссертационное исследование : [монография] / Л.П. Качалова. – Шадринск : ГРКТ, 2006. – 330 с.
8. Ковалев А.П. Педагогические системы: оценка текущего состояния и управление / А.П. Ковалев. – Харьков : ХГУ, 1990. – 114 с.
9. Конюхов Н.И. Словарь-справочник практического психолога / Н.И. Конюхов. – Воронеж : МОДЭК, 1996. – 224 с.
10. Курлянд З.Н. Педагогические способности и профессиональная устойчивость учителя / З.Н. Курлянд. – Одесса, 1992. – 112 с.
11. Підготовка майбутнього вчителя до впровадження педагогічних технологій : навч. посібник / [О.М. Пехота та ін. ; за ред. І.А. Зязюна, О.М.Пехоти]. – К. : А.С.К., 2003. – 240 с.
12. Педагогика : учеб. пособ. для пед. учеб. заведений / [В.А. Сластенин, И.Ф. Исаев, А.И. Мищенко и др.]. – М. : Школа-Пресс, 1997. – 512 с.
13. Ожегов С.И. Словарь русского языка / под ред. И.Ю. Шведовой. – М. : Сов. Энциклопедия, 1973. – 846 с.
14. Серьоженкова Р.К. Основы психології і педагогії : навч. посіб. / Р.К. Серьоженкова, Н.Д. Пархоменко, Л.С. Яковицька. – К. : Центр навч. літератури, 2003. – 243 с.
15. Философский энциклопедический словарь / [ред. сост. Е.Ф Губский и др.] – М. : ИНФРА – М, 2002. – 574 с.
16. Чайка В.М. Основы дидактики / В.М. Чайка [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://thebook.com.ua/product_3446.html.

Стаття надійшла до редакції 31.01.2013.

Кисенко Е.А. Педагогические условия формирования психологической культуры будущих социальных работников в процессе профессиональной подготовки в вузе

Работа посвящена проблеме выделения педагогических условий формирования психологической культуры будущих социальных работников в процессе профессиональной подготовке в ВУЗе.

Ключевые слова: педагогические условия, психологическая культура, будущий социальный работник.

Kisenco H. Pedagogical conditions of formation of psychological culture of future social workers in the course of vocational training at the higher school

This work is devoted to a problem of allocation of pedagogical conditions of formation of psychological culture of future social workers in process to vocational training at the higher school

Key words: pedagogical conditions, psychological culture, future social worker.